

PhDr. Vít Erban, PhD. – Publikační činnost

Monografie

Maska a tvář: hra s identitou v mezikulturních proměnách. Praha: Malá Skála, 2010.

Kapitoly v monografiích

- Tradition or culture? The concept of tradition in cultural anthropology. In: Vokoun, J. (ed.): *Traditionstheorie im Gespräch der Wissenschaften. Studie zur traditionstheorie.* Münster: LIT Verlag, 2020 (v tisku).
- Způsob myšlení jako kulturní vzorec. In: Bauman, P. (ed.): *Kritické a tvořivé myšlení: není to málo? Rozvoj myšlení ve filosofických, teologických, psychologických a pedagogických souvislostech.* České Budějovice: Teologická fakulta Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích / Centrum filozofie pro děti, 2013, s. 28-36.
- Básnická kompozice Garyho Snydera "Hory a řeky bez konce" jako literární krajinomalba: tvůrčí postupy, zdroje a inspirace. In: Malura, J. – Tomášek, M. (eds.): *Krajina. Vytváření prostoru v literatuře a výtvarném umění.* Ostrava: Filozofická fakulta Ostravské univerzity, 2012, s. 292-313.
- Maska (maškara, maskaron, maskot, persona). In: Malina, J. (a kol.): *Encyklopedie antropologie.* Brno: Přírodovědecká fakulta Masarykovy univerzity, 2011 (on-line).
- Osídlení. In: Němec, J. – Pojar, F. (eds.): *Krajina v České republice.* Praha: Consult, 2007.
- Náboženská symbolika pravé a levé ruky: mezikulturní interpretace Roberta Hertze. In: Bělka, L. – Doležalová, I. – Hamar, E. (eds.): *Náboženství a tělo.* Brno: Masarykova univerzita / Malvern, 2006, s. 207-214.
- Kategorie "nečistého" v symbolické antropologii Mary Douglasové. In: Bubík, T. – Fárek, M. (eds.): *Náboženství a jídlo.* Pardubice: Univerzita Pardubice, 2005, s. 35-41.
- Krajina zevnitř. In: Hájek, P. (ed.): *Krajina zevnitř.* Praha: Malá Skála, 2002.

Články a stati v časopisech

- Příběh bludného kamene aneb putování jedné pověsti napříč staletími.* The Journal of Culture, r. 6/2017, č. 2, s. 1-13.
- Problémy a aspekty pojmu maska: pokus o definici a vymezení.* Anthropologia integra. Časopis pro obecnou antropologii a příbuzné obory, r. 8/2017, č. 1, s. 21-28.
- Maska a tvář: hra s identitou v mezikulturních proměnách.* UNI, r. XVI/2006, č. 4, s. 31-38.
- Cestou etnopoetiky k pramenům poezie.* UNI, r. XV/2005, č. 1, s. 19-25.
- Kultura a divočina: kultivace přirozenosti, nebo přirozenost kultivace?.* UNI, r. XIV/2004, č. 8, s. 31-35.
- Divoká gramatika: hlubinná ekologie jazyka a mysli.* UNI, r. XIII/2003, č. 12, s. 35-38.
- Nové paradigma?: od mechanismu k organismu, od části k celku.* UNI, r. XIII/2003, č. 8, s. 31-34.
- Vize a cesty šamanského pěvce.* Host/Světová literatura, r. XIX/2003, č. 6, s. 68-71.
- Konec přírody: do hlubin přirozenosti s Gary Snyderem.* UNI, r. XIII/2003, č. 4, s. 31-34.
- Co odkrývají symboly: náboženský symbolismus pohledem Mircei Eliada.* UNI, r. XI/2001, č. 9, s. 21-26.
- Tvoření z prázdna a nicoty: Macuo Bašó, haiku a zen.* UNI, r. X/2000, č. 4, s. 20-25.
- Kulturní pluralismus Garyho Snydera.* UNI, r. IX/1999, č. 7, s. 33-35.

Recenze

- Ústní slovesnost na pomezí známého a neznámého. *Culturologia. The Journal of Culture*, r. 4/2015, č. 2, s. 61-62 (Vašků, Z.: *Hold slunci, dešti, půdě a pluhu. Pranostikon*, Praha: Academia, 2014).
- Přísliby a úskalí etnopediatrie, aneb o tom, že i rodičovství je odvážným kulturologickým experimentem. *Culturologia*, r. 1/2012, č. 2, s. 72-75 (Smallová, M. F.: *Naše děti, naše světy. Jak biologie a kultura ovlivňují naše rodičovství.* Praha: DharmaGaia, 2012).

Světtem buddhistické obraznosti. *Nový Orient*, r. 64/2009, č. 1, s. 57-60 (Schumann, H. W.: *Svět buddhistických obrazů: ikonografická příručka buddhismu mahájány a tantrajány*, Praha: Academia 2008).

Ekologická krize jako krize kultury. *Lidové noviny*, r. 2000, 15. 4., (Ortová, J.: *Kapitoly z kulturní ekologie*. Praha: Karolinum, 1999).

Eseje, popularizace a publicistika

(Ne)zaměňujeme rituál? Rituál pohledem antropologa. *Gymnasion: časopis pro zážitkovou pedagogiku*, r. 13/2019, č. 2(25), s. 31-34.

Nebezpečná síla masek. *Magnus*, r. 2012, č. 04, s. 6-19.

Nebát se vzletu (rozhovor). *SemTam – South Bohemian Life / Style / Culture*, r. 2009, č. 7, s. 11.

Když zavřete oči, co uvidíte?. In: *Intersalon AJV 2007: XI. ročník mezinárodní přehlídky výtvarného umění dneška*. České Budějovice: Asociace jihočeských výtvarníků, 2007.

Máme se bát islámu?. *Revue PROSTOR*, r. 2006, č.69/70, s. 37-39.

Učenec s chůzí námořníka. *Host / Světová literatura*, r. XIX/2003, č. 6, s. 62-64.

Jak oživit kulturu: pokus o kulturně-ekologický manifest. *UNI*, r. XII/2002, č. 11, s. 33-34.

V horkém lůně Matky Země: reportáž psaná vlastním potem. *UNI*, r. XI/2001, č. 8, s. 20-23.

Vnitřní divočina: zvířata v krajině nevědomí. *UNI*, r. X/2000, č. 1, s. 31-35.

Krajina zevnitř. *UNI*, r. VIII/1998, č. 5, s. 29-31.

Stát ve středu, kráčet po obvodu. *Literární noviny*, r. 8/1997, č. 6, s. 11.

Věci skryté. *Literární noviny*, r. 7/1996, č. 22, s. 11.

Srdce jako na dlani. *Literární noviny*, r. 6/1995, č. 51-52, s. 12.

Zvukem obarvený čas. *Literární noviny*, r. 5/1994, č. 41, s. 4-5.

Literární tvorba

Knižně

Hora a obzor. Praha, Malá Skála 2009.

Velký vítr. Praha/Brno, Malá Skála/Větrné mlýny 1999.

Texty v literárních antologiích

Evans, G.S. – Whittenburg, A. (eds.): *The Irreal Reader: Fiction & Essays from The Cafe Irreal*. Bowie: Guide Dog Books, 2013 (přel. G. S. Evans)

Krátoška, M. – Martinec, P. (eds.): *Míjím se s měsícem*. Praha: DharmaGaia, 2013.

Armand, L. (ed.): *The Return of Král Majáles: Prague's International Literary Renaissance 1990-2010: An Anthology*. Prague: Charles University / Litteraria Pragensia, 2010 (přel. G. S. Evans)

Fabian, P. – Färber, V. – Jareš, M. (ed.): *Vrh křídel: antologie české poezie (nejen) 20. století* (on-line).

Kopáč, R. – Jirkalová, K. (ed.): *Antologie nové české literatury 1995-2004*. Praha: Fra, 2004.

Texty v literárních časopisech

Budějovická haiku. *Partonyma: literární čtvrtletník*, r. 4/2015, č. 14, s. 23-24.

Haiku. *Tvar*, r. XXIV/2013, č. 11, s. 8.

Bludným balvanem. *Dobrá adresa – kulturně společenský časopis na internetu*, r. 12/2011, č. 10, s. 50-51 (on-line).

Haiku. *Apokalipsa: revija za preboj v živo kulturo*. *September / Oktober 2010*, č. 143-144, s. 11-12 (přel. M. Šuperger).

Žádné loučení. *Revue Politika* r. IV. (XVII.)/2006, č. 9, Literární a kulturní příloha Proglas č. 5, s. 17-18.

Haiku. *Revue PROSTOR*, r. 2005, č. 65/66, s. 215-217.

výběr z textů In: *The Cafe Irreal: International Imagination*. (Issue Three, Issue Six) (přel. G. S. Evans), (on-line).

Tři kroky. Literární noviny, r. IX/1998, č. 35, s. 11.

Utopená náušnice. Literární noviny, r. VIII/1997, č. 21, s. 12.

Břicho stonožky. Literární noviny, r. VIII/1997, č. 47, s. 13.

Malé chladné slunce. Literární noviny, r. VII/1996, č. 38, s. 12.

Podvědomé obrazy. Literární noviny, r. VII/1996, č. 7, s. 11.

Miniatury. Literární noviny, r. VI/1995, č. 12, s. 8.

Literární recenze

Krajiny bez konce v srdci okamžiku. Vesmír, r. 87/2008, č. 4, s. 268-269 (Snyder, G.: *Hory a řeky bez konce*. Praha, Maťa 2007).

Krajiny v srdci okamžiku. Host, r. XXIV/2008, č. 3, s. 24-25. (Snyder, G.: *Hory a řeky bez konce*. Praha: Maťa, 2007).

O útěšné síle a moudrosti osudu. Host, r. XVI/2000, č. 9, s. II (Zborník, F.: *O dívce Hanako a nejkrásnějším draku*. Olomouc: Netopejř, 2000).

Snyderovy znovuobjevené cesty. Literární noviny, r. 7/1996, č. 1, s. 10 (Snyder, G.: *Staré cesty*. Praha: Volvox Globator, 1995).

Brautiganova minutková kuchyně. Literární noviny, r. VI/1995, č. 49, s. 11 (Brautigan, R.: *Expres Tokio – Montana*. Brno: Jota, 1994).

Lukostřelba jako umění metafory. Literární noviny, r. VI/1995, č. 26, s. 4 (Herrigel, E.: *Zen a umění lukostřelby*. Praha: Pragma, 1994).

Modlitba za život v kruhu. Literární noviny, r. VI/1995, č. 7, s. 5 (Lombardi, F. G.: *Nekonečný kruh: výklad etiky severoamerických Indiánů*. Bratislava: Timotej, 1994).

Velký román smíšených pocitů. Literární noviny, r. V/1994, č. 46, s. 13 (Vian, B.: *Podzim v Pekingu*. Praha: Práce, 1994).

Redakční práce

- konzultace na překladu sbírky Masaoka Šiki: *Pod tíhou měsíce*. Praha: DharmaGaia, 2014 (přel. A. Líman).
- konzultace na překladu antologie *Chrám plný květů: výběr ze tří staletí japonských haiku*. Praha: DharmaGaia, 2011 (přel. A. Líman).
- předmluva ke knize Ivan Štoll: *Radil jsem se s vlky. Setkání s kanadskými a americkými indiány*. Praha: Malá Skála, 2011.
- redakce a edice rukopisu Karel Erban: *Starý kalendář*. Praha: Malá Skála, 2000.
- konzultace na překladu sbírky Gary Snyder: *Hory a řeky bez konce*. Praha: Maťa, 2007 (přel. L. Snížek).

Příspěvky pro rozhlas

- autorská četba z knihy *Hora a obzor*. Český rozhlas 3 – Vltava, 21. 5. 2011 (pořad Svět poezie).
- rozhovor o knize *Hora a obzor*. Český rozhlas České Budějovice, 23. 8. 2009 (pořad Literární matiné).
- rozhovor o fenoménu čarodějnictví z antropologického hlediska. Český rozhlas České Budějovice, 7. 5. 2009 (pořad Hosana).

Vyžádané přednášky a příspěvky na konferencích

- *Maska a tvář: hra s identitou v mezikulturních proměnách*. Přednáškový cyklus Horizonty teatrologie, Katedra divadelních studií FF MU v Brně, 24. duben 2019.
- *Od "bud', a nebo" k "bud' i nebo": podstata maskovaného představení*. Konference Spiritualita a náboženství z pohledu současné religionistiky. Katedra sociologie, andragogiky a kulturní antropologie FF UPOL, Olomouc, 6.-7. říjen 2016.

- *Způsob myšlení jako kulturní vzorec*. Odborné kolokvium Kritické a tvořivé myšlení: není to málo? Rozvoj myšlení ve filosofických, teologických, psychologických a pedagogických souvislostech. České Budějovice, TF JU v Českých Budějovicích, 24. září 2013
- *Téma krajiny v básnické kompozici Hory a řeky bez konce Garyho Snydera*. Sympozion Krajina: reprezentace/vytváření prostoru v literatuře a výtvarném umění. Ústav pro regionální studia FF OU – Katedra české literatury a literární vědy FF OU v Ostravě, Ostrava, 6.-7. září 2012.
- *Maska a tvář: hra s identitou v mezikulturních proměnách*. Antropologický seminář, Ústav antropologie PŘF MU v Brně, 10. květen 2012.
- *My a oni – spor o (pre)logické myšlení (pre)literárních národů*. Botanický seminář, Katedra botaniky PŘF JU v Českých Budějovicích, 14. březen 2012.
- *Náboženská symbolika pravé a levé ruky jako příklad manipulace s tělem: mezikulturní interpretace Roberta Hertze*. Konference Náboženství a tělo, Brno 11.-12. říjen 2005, Central European Religious Studies / Ústav religionistiky FF MU Brno
- *"Čisté" a "nečisté" jako kulturní konstrukt*. Konference Náboženství a jídlo, Pardubice 26.-27. říjen 2004, Central European Religious Studies / Katedra religionistiky a filosofie FHS Univerzita Pardubice
- *Člověk v pohledu kulturní antropologie*. Pracovní seminář Mnoho antropologií, jeden člověk, České Budějovice 26. květen 2005, Katedra filosofie a religionistiky TF JU v Českých Budějovicích

Přidělené granty

- Fond rozvoje vysokých škol (FRVŠ): Inovace semináře z Aplikované antropologie (2011)
- Fond rozvoje vysokých škol (FRVŠ): Inovace předmětu Seminář z východní filosofie (2009)
- Fond rozvoje vysokých škol (FRVŠ): Inovace výuky religionistických předmětů na TF JU - doplnění o učební pomůcky rituálního, ikonografického a uměleckého charakteru (2008)
- Fond rozvoje vysokých škol (FRVŠ): Inovace výuky kulturní antropologie na TF JU (2007)

Odborné posudky

cca 20 oponentur, posudků a recenzních řízení

Recenze a ohlasy

Recenze odborných prací

Poláček, J.: Krajina v literatuře a výtvarném umění. *Český jazyk*, r. 63/2015, č. 1, s. 106-112.
 Mladějovská, A.: Mezioborové výhledy do krajiny. *Tvar*, r. XXV/2014, č. 4, s. 23.
 Pavlíková, L.: Vít Erban - Maska a tvář. Hra s identitou v mezikulturních proměnách. *AntropoWebzin*, 2013, č. 3, s. 124-126 (on-line).
 Rychlík, M.: Demaskované masky. *Culturologia*, r. 1/2012, č. 1, s. 87.
 Lukavec, J.: O masce, skrývání a pravé tváři. *Lidové noviny*, 2011, 3. prosince, s. 24.
 Sázelová, S.: Maska a tvář. *Anthropologia integra*, r. 2/2011, č. 1, s. 128-129.

Recenze literárních prací

Marešová, M.: *Probírka verši z knihy Hora a obzor*. Český rozhlas 3 - Vltava, 21. 5. 2011 (pořad Svět poezie).
 Odehnal, P.: *Především ženská žeň*. *Weles*, r. 2010, č. 40-41, s. 140-141.
 Harák, I.: *Zachytit okamžik v plynutí, které jej zháší*. *Host*, r. XXVI/2010, č. 5, s. 92-93.
 Čermáček, P.: *Tichem co mluví: nad sbírkou Víta Erbana Hora a obzor*. *Blog Weles Revue*, 2009 (on-line).
 Marešová, Milena M.: *Hora a obzor (recenze)*. Český rozhlas 3 - Vltava, 23. 7. 2009 (pořad Mozaika).
 Sobek P.: *Velký vítr je spíše snovým vánkem*. *Weles*, r. 2001, č. 13, s. 78-79.
 Kopáč, R.: *Vít Erban intenzivně vnímá krajinu*. *MF Dnes*, r. 2000, 3. duben, s. 16.

Švec, Š.: *Recenze vlhká a varující*. Tvar, r. XI/2000, č. 8, s. 21.
Trávníček, M.: *Cesta k ohni*, Host, r. XVI/2000, č. 3, s. X-XI.

- cca 30 citací a ohlasů